

เกร็ดควรรู้ก่อนเข้าไปท่องเที่ยวในพม่า

พม่ามีแหล่งท่องเที่ยวสำคัญหลายแห่งทั้งวัดวาอาราม สถูปเจดีย์ เมืองโบราณ ซึ่งสะท้อนให้เห็นถึงวัฒนธรรมอันเก่าแก่ของพม่า รวมถึงแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติต่าง ๆ ที่สวยงาม ทำให้ภาคการท่องเที่ยวเป็นแหล่งรายได้เงินตราต่างประเทศที่สำคัญของพม่า ประกอบกับในช่วงหลายปีที่ผ่านมา รัฐบาลพม่าได้ดำเนินนโยบายส่งเสริมการท่องเที่ยวอย่างจริงจัง ด้วยการเร่งพัฒนาระบบโครงสร้างพื้นฐานและสาธารณูปโภคที่จำเป็น รวมถึงก่อสร้างและปรับปรุงสถานที่ท่องเที่ยวสำคัญหลายแห่ง ตลอดจนจัดนิทรรศการส่งเสริมการท่องเที่ยว เพื่อเผยแพร่และประชาสัมพันธ์แหล่งท่องเที่ยวของพม่าให้เป็นที่รู้จัก ประกอบกับบริษัทนำเที่ยวทั้งในพม่าและต่างประเทศหลายแห่งได้จัดโปรแกรมการท่องเที่ยวไปยังพม่ามากขึ้น ส่งผลให้นักท่องเที่ยวต่างชาติเดินทางเข้าไปเที่ยวในพม่าเพิ่มขึ้นเป็นลำดับ โดยในช่วง 5 เดือนแรกของปี 2548 มีนักท่องเที่ยวต่างชาติเข้าไปเที่ยวในพม่าราว 289,393 คน ทั้งนี้ รัฐบาลพม่าตั้งเป้าว่า ในปี 2548 จะมีนักท่องเที่ยวต่างชาติเดินทางเยือนพม่าราว 750,000 คน และเพิ่มเป็น 1.5 ล้านคน ภายในปี 2563

➤ เอกสารเดินทางเข้าประเทศพม่า มี 2 ประเภท คือ

1. **บัตรผ่านแดน (Border Pass)** ในกรณีนี้ที่นักท่องเที่ยวต้องการเดินทางเข้าพม่าผ่านทางชายแดน จะต้องแสดงบัตรผ่านแดน (หรือวีซ่า) ต่อด่านตรวจคนเข้าเมืองของพม่า ซึ่งปัจจุบันสามารถเข้าพม่าผ่านทางชายแดนที่ติดกับ 2 ประเทศ ได้แก่ จุดผ่านแดนตรงมณฑลยูนนานของจีน-พม่า บริเวณด่าน Lweje, Kyukoke, Namkham, Kwanlong, Mong Lar และ Muse และจุดผ่านแดนที่ติดกับประเทศไทย บริเวณด่านท่าขี้เหล็กของพม่า ซึ่งอยู่ตรงข้ามกับด่านแม่สาย จ.เชียงราย ด่านเมียวดีของพม่าที่ติดกับด่านแม่สอด จ.ตาก ด่านพญาทองซูของพม่าทางด่านเจดีย์สามองค์ จ.กาญจนบุรี และด่านเกาะสองของพม่าผ่านทาง จ.ระนอง โดยนักท่องเที่ยวที่มีบัตรผ่านแดนจะพำนักอยู่ในพม่าได้ไม่เกิน 5 วัน

2. **วีซ่า (Visa)** นักท่องเที่ยว (สำหรับผู้ที่มิอายุตั้งแต่ 7 ปี ขึ้นไป) ที่ต้องการเข้าไปเที่ยวในพม่า สามารถยื่นขอวีซ่าได้ที่สถานกงสุลหรือสถานทูตพม่าในต่างประเทศ¹ โดยมีค่าใช้จ่าย 20 ดอลลาร์สหรัฐ ทั้งนี้ วีซ่านักท่องเที่ยวจะมีอายุ 28 วัน และสามารถขอต่ออายุได้อีก 14 วัน การต่ออายุต้องไปดำเนินการที่สำนักงานฝ่ายตรวจคนเข้าเมืองในกรุงย่างกุ้ง เมืองหลวงของพม่า สำหรับวีซ่าเข้าพม่า มี 2 ประเภท คือ

- **E.V.T. (Package)** นักท่องเที่ยวต่างชาติต้องมีหนังสือรับรองจากตัวแทนการท่องเที่ยว (Travel Agency) ในพม่า เพื่อใช้ประกอบการยื่นขอวีซ่านักท่องเที่ยวที่สถานกงสุลหรือสถานทูตพม่าในต่างประเทศ
- **E.V.T. (F.I.T.)** นักท่องเที่ยวต่างชาติ (ยกเว้น เด็กอายุไม่เกิน 12 ปี) ที่เดินทางโดยเครื่องบินสามารถขอทำวีซ่าที่เมืองหน้าด่านในพม่า โดยทางการพม่ากำหนดให้นักท่องเที่ยวที่ทำวีซ่าด้วยวิธีนี้ ต้องแลกเงินดอลลาร์สหรัฐ เป็นเงิน FEC* (Foreign Exchange Certificate หรือเรียกว่าเงินนักท่องเที่ยว) อย่างน้อยคนละ 200 ดอลลาร์สหรัฐ ที่เคาน์เตอร์ธนาคาร

¹ พม่ามีสถานกงสุลหรือสถานทูตพม่าในต่างประเทศรวม 33 ประเทศ อาทิ ออสเตรเลีย บังกลาเทศ บราซิล จีน อียิปต์ ฝรั่งเศส อิตาลี ญี่ปุ่น มาเลเซีย รัสเซีย สิงคโปร์ แอฟริกาใต้ ศรีลังกา สหรัฐฯ เวียดนาม และไทย เป็นต้น

* เงิน 1 FEC = 1 ดอลลาร์สหรัฐ โดยนักท่องเที่ยวสามารถใช้จ่ายเงิน FEC ในพม่าได้เสมือนเงินดอลลาร์สหรัฐ และสามารถแลกคืนเป็นเงินดอลลาร์สหรัฐ ได้ เมื่อเดินทางออกจากพม่า แต่ต้องไม่มากกว่าจำนวนที่แลกเมื่อเดินทางเข้าพม่า โดยนักท่องเที่ยวต้องแสดงหลักฐานการแลกเงินด้วย

การค้าต่างประเทศของพม่า (Myanma Foreign Trade Bank : MFTB) ณ ท่าอากาศยานฯ ในพม่า ส่วนนักท่องเที่ยวต่างชาติที่ทำวีซ่าที่สถานกงสุลหรือสถานทูตพม่าในต่างประเทศ ไม่จำเป็นต้องแลกเงิน FEC ก็ได้

นอกจากนี้ ตั้งแต่เดือนกุมภาพันธ์ 2547 รัฐบาลพม่าได้เริ่มให้บริการขอวีซ่าผ่านระบบอินเทอร์เน็ต (Myanmar Evisa Online Services) เป็นครั้งแรก เพื่ออำนวยความสะดวกให้แก่นักท่องเที่ยวต่างชาติอีกทางหนึ่งด้วย

➤ การเดินทางท่องเที่ยวภายในพม่า

พม่ามีท่าอากาศยานนานาชาติ 2 แห่ง ได้แก่ Yangon International Airport และ Mandalay Airport ปัจจุบันมีสายการบินต่างประเทศหลายสายที่มีเที่ยวบินไปยังพม่า อาทิ การบินไทย (มีเที่ยวบินออกทุกวัน) ภูเก็ตแอร์ บางกอกแอร์เวย์ Air China, Indian Airlines, Pakistan International และ Malaysia Air เป็นต้น นอกจากนี้ ยังมีเที่ยวบินตรงจากกรุงเทพฯ ไปยังเมือง/ประเทศต่าง ๆ อาทิ กรุงเทพฯ เชียงใหม่ จาการ์ตา (เมืองหลวงอินโดนีเซีย) ฮองกง สิงคโปร์ กัวลาลัมเปอร์ (เมืองหลวงมาเลเซีย) कुหนิง (เมืองหลวงของมณฑลยูนนานจีน) ลอนดอน (เมืองหลวงสหราชอาณาจักร) โอซากา (ญี่ปุ่น) เป็นต้น ภายหลังจากที่นักท่องเที่ยวเดินทางถึงพม่าแล้ว นักท่องเที่ยวสามารถเดินทางเที่ยวในพม่าเองได้หลายทาง ดังนี้

- ทางเครื่องบิน แหล่งท่องเที่ยวสำคัญของพม่าแต่ละแห่งค่อนข้างห่างไกลกัน ทำให้นักท่องเที่ยวนิยมเดินทางท่องเที่ยวโดยเครื่องบิน ปัจจุบันพม่ามีสายการบินภายในประเทศ 3 สาย ได้แก่ Air Mandalay, Yangon Airways และ Myanmar Airways

- ทางรถไฟ เส้นทางรถไฟในพม่ามีระยะทางรวมราว 4,500 กิโลเมตร โดยมีศูนย์กลางเส้นทางรถไฟอยู่ที่กรุงเทพฯ เส้นทางสายหลัก คือ สายย่างกุ้ง-มัณฑะเลย์ ระยะทางราว 716 กิโลเมตร ซึ่งได้รับความนิยมจากนักท่องเที่ยวต่างชาติมาก เนื่องจากมีความสะดวกสบายและเป็นขบวนรถไฟที่ได้มาตรฐานมากที่สุดในประเทศ

- ทางเรือ พม่ามีเส้นทางสัญจรทางน้ำ (ทั้งทางแม่น้ำและทางทะเล) ที่ใช้เดินทางในประเทศรวมระยะทางกว่า 8,000 กิโลเมตร ดังนั้น การเดินเรือในประเทศจึงเป็นเส้นทางคมนาคมและการขนส่งหลักของประเทศ แม่น้ำสายหลักสำหรับการท่องเที่ยว คือ แม่น้ำอิรวดี เนื่องจากมีทัศนียภาพบริเวณข้างทางสวยงามที่สุด ช่วงของแม่น้ำอิรวดีที่นักท่องเที่ยวนิยมเดินทาง คือ ระหว่างเมืองมัณฑะเลย์ กับเมืองพุกามหรือปะกัน (Bagan) ซึ่งมีโบราณสถานที่สวยงาม อาทิ พระราชวังหลวง วัดมหาเมณี เจดีย์ชเวตซีโป่ง ฯลฯ

อย่างไรก็ตาม ยังมีข้อจำกัดอยู่บ้างสำหรับการท่องเที่ยวในบางพื้นที่ของพม่า อาทิ การท่องเที่ยวในพื้นที่ Hopin ในรัฐ Kachin ต้องให้บริษัททัวร์ที่ได้รับใบอนุญาตอย่างถูกต้องจากทางการพม่าเข้าไปเท่านั้น เพื่อความปลอดภัยของนักท่องเที่ยว

➤ สิ่งของที่อนุญาตให้นักท่องเที่ยวนำเข้า/ห้ามนำเข้า-ออกจากพม่า

- สิ่งของที่อนุญาตให้นำเข้าในพม่า อาทิ กล้องถ่ายรูป 1 ตัว ฟิล์ม 3 ม้วน กล้องถ่ายวิดีโอ 1 เครื่อง อุปกรณ์เล่นกอล์ฟ 1 ชุด เครื่องดนตรี 1 ชิ้น และยาประจำตัว อย่างไรก็ตาม นักท่องเที่ยวอาจนำสิ่งของเหล่านี้เข้าพม่าได้มากกว่าจำนวนที่กำหนดได้ แต่ต้องขออนุญาตจากทางการพม่าก่อน ทั้งนี้ ทางการพม่ากำหนดให้นักท่องเที่ยวต้องแนบแบบฟอร์มแสดงรายการสิ่งของที่จะนำออกจากพม่าเมื่อเดินทางกลับ เพื่อป้องกันการนำสิ่งของเหล่านี้ไปจำหน่ายต่อในพม่า

- สิ่งของที่ห้ามนำเข้าในพม่า อาทิต ยานอนหลับ อาวุธปืน สินค้าที่มีตราออกเลียนแบบธงชาติพม่า สินค้าที่มีตราสัญลักษณ์เป็นพระพุทธรูปหรือเจดีย์ในพม่า เป็นต้น
- สิ่งของที่ห้ามนำออกจากพม่า อาทิต โบราณวัตถุ เอกสารทางประวัติศาสตร์ พระพุทธรูป ภาพจิตรกรรมฝาผนัง เงินเหรียญโบราณ และพระพุทธรูป เป็นต้น

ส่วนเศรษฐกิจต่างประเทศ ฝ่ายวิชาการ

สิงหาคม 2548